

Granskning av projektuppföljning av lokaliseringsutredning

Oslo-Stockholm 2.55 AB

Mars 2026

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisorerna i Oslo-Stockholm 2.55 genomfört en granskning av projektuppföljningen i samband med lokaliseringsutredningen. Granskningens syfte är att bedöma om projektuppföljningen i samband med lokaliseringsutredningen sker på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att projektuppföljning i samband med lokaliseringsutredningen i allt väsentligt sker på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom området bedöms i allt väsentligt vara tillräcklig

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning
Finns mål och/eller indikatorer för att mäta lokaliseringsutredningens framsteg och resultat?	Ja
Är uppföljning och rapportering avseende lokaliseringsutredningens framsteg och resultat tillräcklig?	Ja

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Inledning	4
Bakgrund.....	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	5
Metod	5
Granskningsresultat	6
Mål och/eller indikatorer för att mäta framsteg och resultat	6
Uppföljning och rapportering avseende framsteg och resultat	9
Samlad bedömning.....	12

Inledning

Bakgrund

Lekmannarevisionen har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning av projektuppföljningen i samband med lokaliseringsutredningen.

Oslo-Stockholm 2.55 står inför en stor förändring av sin verksamhet till följd av den pågående lokaliseringsutredningen avseende Nobelbanan (sträckan mellan Örebro och Kristinehamn). Utredningen genomförs av bolaget i samarbete med Trafikverket, och projektledning samt utredningsorganisation är upphandlade av bolaget.

Det omfattande arbete som lokaliseringsutredningen innebär bedrivs under cirka 18 månader med start efter sommaren 2024 och pågår nu. Arbetet kan medföra betydande ekonomiska, operativa och strategiska utmaningar. Bristande styrning och kontroll inom området riskerar att offentliga resurser inte används på ett ändamålsenligt sätt. En noggrann och löpande projektuppföljning är därför avgörande för att säkerställa att utredningen levererar förväntade resultat inom fastställd budget och tidsramar.

Revisionsobjekt i granskningen är Oslo-Stockholm 2.55 AB.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om projektuppföljningen i samband med lokaliseringsutredningen sker på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Följande revisionsfrågor har besvarats:

1. Finns mål och/eller indikatorer för att mäta lokaliseringsutredningens framsteg och resultat?
2. Är uppföljning och rapportering avseende lokaliseringsutredningens framsteg och resultat tillräcklig?

Revisionsfråga 1 utgör underlag för om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt, medan revisionsfråga 2 utgör underlag för om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Aktiebolagslag (2005:551) 8:4
- Styrande dokument för bolaget, främst ägardirektiv och bolagsinterna policy, riktlinjer och instruktioner som är relevanta för granskningen

Avgränsning

Granskningen omfattar endast projektuppföljning av lokaliseringsutredningen.

Granskningen avgränsas i huvudsak till kalenderåret 2025. I övrigt se avsnitt ”Syfte och revisionsfrågor”.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevanta styrande dokument, kompletterande intervjuer med VD för bolaget och biträdande projektledare för projektorganisationen avseende lokaliseringsutredningen för Nobelbanan (upphandlad konsult), samt en enkätundersökning.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Mål och/eller indikatorer för att mäta framsteg och resultat

Revisionsfråga 1: Finns mål och/eller indikatorer för att mäta lokaliseringsutredningens framsteg och resultat?

lakttagelser

Utgångspunkter

Planeringen av en ny järnväg följer en lagstadgad och stegvis process där planens innehåll successivt fördjupas och preciseras under planeringens gång. Processens längd varierar och påverkas av ett flertal faktorer, såsom projektets omfattning och komplexitet, behovet av tekniska och miljömässiga undersökningar, förekomst av känsliga miljö- och kulturvärden samt om det finns flera möjliga alternativa sträckningar. När alternativa sträckningar är aktuella genomförs en lokaliseringsutredning i syfte att pröva och jämföra olika lokaliseringsalternativ. Såväl den övergripande åtgärds- och planeringsprocessen som lokaliseringsutredningen genomförs i enlighet med Trafikverkets etablerade metodik för järnvägsprojekt.

Ett kommunalt bolag som deltar i planeringen har därmed begränsade möjligheter att självständigt formulera egna mål, indikatorer eller styrparametrar för processen, eftersom planeringen i stor utsträckning styrs av nationell lagstiftning, statliga riktlinjer och Trafikverkets arbetssätt.

Mål och indikatorer

I budget och verksamhetsplan för 2025 (godkänd av styrelsen 2025-01-30 § 8) beskrivs bolagets övergripande mål att påskynda utbyggnaden av en förbättrad tågförbindelse mellan Oslo och Stockholm, inklusive delsträckorna längs vägen. Planen innehåller även fem övergripande mål för perioden 2025–2027, vilka anses avgörande för att projektet ska kunna hålla sin tidsplan. Ett av dessa mål är att, i samarbete med Trafikverket, genomföra en lokaliseringsutredning för Nobelbanan. Enligt bolagets budget uppgår anslaget för lokaliseringsutredningen till 32 miljoner kronor för år 2025.

Överenskommelse om samarbetet kring lokaliseringsutredning av Nobelbanan tecknades mellan Oslo—Stockholm 2.55 AB och Trafikverket Mellersta regionen 2024-06-18. Överenskommelsen omfattar framtagandet av lokaliseringsutredning i stråket Örebro till Kristinehamn, den så kallade Nobelbanan.

Projektplan för lokaliseringsutredningen Nobelbanan (daterad 2024-09-02) är det övergripande styrdokumentet för lokaliseringsutredningen. Vid genomgång av styrelseprotokoll framgår att projektplanen revideras löpande av styrelsen. Projektplanen redovisar aktiviteter, tidsplan och budget samt organisation, roller och arbetssätt för att leda och genomföra utredningsarbetet. Utöver funktionen

som styrdokument ska projektplanen säkerställa att bolagets ägare är införstådda med, accepterar och är överens om:

- Syfte med lokaliseringsutredningen
- Förväntningar på lokaliseringsutredningens slutresultat
- Former för samverkan mellan projektet, bolagets ägare och andra intressenter i stråket

I projektplanen framgår att genomförandet av lokaliseringsutredningen ska följa en tydlig metodik där arbetet stegvis tas framåt. Med det stegvisa arbetet följer även avstämningar, förankringar och eventuella kompletteringar av de underlag och resultat som arbetas fram. Utredningsmetodiken för lokaliseringsutredningen ska ske enligt följande:

1. Ändamål

Målarbetet ska genomföras tillsammans med intressenter och syftar till att säkerställa en bred samsyn om motiven till föreslagen åtgärd. I samband med detta beskrivs att målarbetet även syftar till att säkerställa en bred samsyn om varför föreslagen åtgärd ska genomföras. I lokaliseringsutredningen kommer målen användas som underlag för att utforma och utvärdera de utredningsalternativ som tas fram. Målen kommer även utgöra en viktig förutsättning i det fortsatta planeringsarbetet efter det att lokaliseringsutredningen är avslutad. Därtill framgår att målen ska beskrivas i tre nivåer - ändamål, projektmål och indikatorer. Ändamålen svarar på vilka problem och behov åtgärden ska bidra till att lösa. De ska stödja de nationella transportpolitiska målen samt relevanta regionala och lokala samhällsmål. Ändamålet konkretiseras genom projektmål vilka i sin tur görs mätbara genom indikatorer.

2. Samråd 1

Syftet med det första samrådet är dels att informera allmänhet och andra intressenter om att utredningen startas upp, dels att delge respektive länsstyrelse ett underlag för beslut om betydande miljöpåverkan (BMP).

3. Förutsättningar

En beskrivning av utbredningsområdets landskap, sammanhang och andra relevanta förutsättningar ska tas fram. Beskrivningen ska utgöra underlag för det kommande arbetet med alternativgenerering och utvärdering. Ett viktigt moment i arbetet är att avgränsa utbredningsområde.

4. Alternativ

I arbetet ska olika alternativ för lokalisering av järnväg och möjliga stationer identifieras. I det fortsatta arbetet ska motiv för val och bortval av alternativ arbetas fram och dokumenteras noggrant. Återstående alternativ kommer att utgöra lokaliseringsutredningens utredningsalternativ.

5. Samråd 2

I det andra samrådet ska ändamål, förutsättningar och kvarvarande utredningsalternativ visas upp. Allmänhet och andra intressenter ska bjudas in och ges möjlighet att lämna synpunkter.

6. Utvärdering och riskbedömning

Utvärderingen och riskbedömningen ska drivas så pass långt och göras på ett sådant sätt att utvärderingsalternativens för- och nackdelar blir tydliga och jämförbara. Arbetet ska resultera i en rekommenderad lokalisering av järnvägen och eventuella nya stationer.

7. Leverans

Leveransen ska ske i rapportform (Lokaliseringsutredning för Nobelbanan) med tillhörande tekniska bilagor. En samlad effektbedömning (SEB) ska tas fram enligt Trafikverkets metod och mall.

I projektplanen framgår även att tre kontrollstationer kommer att genomföras under utredningens gång. Vid dessa görs en genomgång av utredningens status avseende tid, kostnad och innehåll. Avstämningen görs med bolagets styrgrupp och projektets sponsor (bolagets VD) är föredragande. På mötet tas beslut om fortsatt arbete enligt projektplan eller eventuella förändringar. Kontrollstationerna ska ske:

1. Inför tecknande av avtal med genomförandeorganisation.
2. Halvvägs. Innan samråd 2.

3. Inför godkännande av slutleverans med rekommendation av korridor och lokalisering av eventuella nya stationer

Därtill ska genomförandeorganisationen varje månad överlämna en statusrapport för tid, kostnad och innehåll. Statusrapporten beskriver eventuella avvikelser och ger en prognos för fortsatt arbete. Mottagare för statusrapporten är projektledningen. Vid avvikelser avgör projektledningen om det finns behov av att lyfta frågan till sponsorn. Lokaliseringsutredningen slutlevereras i en rapport med tillhörande tekniska bilagor. Slutrapporten ska beskriva förutsättningar, genomfört arbete och samlad bedömning med avfärdade alternativ och en rekommenderad lokalisering av järnväg och eventuella nya stationer. De tekniska bilagorna ska sammanfatta de delutredningar och tekniska fördjupningar som gjorts i samband med utredningen. Vid avstämning med bolaget framgår att avstämning mot framdrift och fortsatt arbete sker löpande i samband med styrelsemöten och att kontrollstation två har passerats.

Vi har inom ramen för granskningen genomfört en enkät som skickats till samtliga tretton styrelseledamöter, där vi erhållit svar från nio. Av enkätsvaren framgår att samtliga respondenter instämmer i påståendet om att det finns tydligt fastställda mål för lokaliseringsutredningen som är kommunicerade till styrelsen, antingen i hög grad eller i mycket hög grad. Detta gäller även för påståendet huruvida det finns relevanta indikatorer för att mäta framsteg och resultat av utredningen, bortsett från en ledamot som svarat neutralt.

Bedömning

Finns mål och/eller indikatorer för att mäta lokaliseringsutredningens framsteg och resultat?

Ja.

Vår bedömning att det finns mål och indikatorer för att mäta lokaliseringsutredningens framsteg och resultat. Vi noterar att bolaget har övergripande mål på bolagsnivå samt vissa delmål som mer specifikt berör lokaliseringsutredningen. Vi har även tagit del av mätbara indikatorer som konkretiserar de övergripande målen i projektplanen. I vår bedömning har vi beaktat att en lokaliseringsutredning i huvudsak följer Trafikverkets etablerade metodik för järnvägsprojekt och att ett kommunalt bolag som deltar i planeringen har begränsat utrymme att självständigt formulera egna mål, indikatorer och styrparametrar för processens kärnmoment. Detta minskar visserligen bolagets råddighet, men utesluter inte behovet av tydliga internstyrande indikatorer som gör det möjligt för bolaget att följa upp egna åtaganden, tidsmilstolpar, risker och resursutnyttjande inom ramen för den samlade processen.

Uppföljning och rapportering avseende framsteg och resultat

Revisionsfråga 2: Är uppföljning och rapportering avseende lokaliseringsutredningens framsteg och resultat tillräcklig?

lakttagelser

Vid genomgång av styrelsens protokoll för 2025 noteras av styrelsen tog del av statusuppdatering för lokaliseringsutredningen vid samtliga sammanträden. Vid sammanträdet 2025-01-30 tog styrelsen bland annat del av information om att lokaliseringsutredningen är i ett aktivt skede där utbredningsområde och målstruktur har fastställts. I protokollet framgår att samråd med myndigheter, kommuner och allmänhet genomförs under våren 2025, med ytterligare samråd planerat till 2026. Arbetet följer plan och bedöms kunna slutföras inom beslutad budget.

I protokoll från sammanträdet 2025-05-22 framgår bland annat att projektet fortlöper enligt plan och att första samrådet är avslutat. Cirka 500 personer har besökt samrådet och omkring 200 remissvar har inkommit. Fördjupade samrådsmöten ska bokas in med kommunerna i stråket och naturinventeringar pågår. Styrelsen godkänner även delårsrapport T1, där det framgår att bolagets ekonomi följer budget på övergripande nivå och att det inte finns skäl till ombudgetering.

Styrelsen tar vid sammanträdet 2025-09-17 del av information avseende lokaliseringsutredningen där det bland annat framgår att arbetet med alternativgenerering och avfärdanden pågår. Därtill framgår att det finns utmaningar med Trafikverket gällande samarbetsavtalet och att ett möte är bokat med tillförordnad regiondirektör. I samband med detta fattar styrelsen beslut om att godkänna reviderad projektplan för Nobelbanan.

Av enkätsvaren framgår att samtliga ledamöter menar att uppföljningen av lokaliseringsutredningens framsteg och resultat och rapporteringen till styrelsen fungerar bra eller mycket bra.

Av intervjuerna framgår att styrelsen löpande får information om projektets framdrift och resultat i förhållande till den fastställda projektplanen. Det beskrivs att styrelsen vid dessa tillfällen ges en övergripande lägesuppdatering om var projektet befinner sig i processen, samt att projektplanen kan revideras vid behov utifrån denna information.

Bedömning

Är uppföljning och rapportering avseende lokaliseringsutredningens framsteg och resultat tillräcklig?

Ja.

Vår bedömning är att uppföljningen och rapporteringen av lokaliseringsutredningens framdrift och resultat i huvudsak är tillräcklig. Detta gäller trots att det till viss del saknas fullt ut mätbara indikatorer som konkretiserar de övergripande målen i projektplanen. Vår uppfattning är att styrelsen systematiskt följer upp lokaliseringsutredningen på en övergripande nivå utifrån de moment och delmål som faktiskt

framgår av projektplanen, och att rapporteringen därmed ger ett rimligt underlag för styrning och kontroll i den fas utredningen befinner sig.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisorerna i Oslo-Stockholm 2.55 genomfört en granskning av projektuppföljningen i samband med lokaliseringsutredningen. Granskningens syfte är att bedöma om projektuppföljningen i samband med lokaliseringsutredningen sker på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att projektuppföljning i samband med lokaliseringsutredningen i allt väsentligt sker på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom området bedöms i allt väsentligt vara tillräcklig

2026-03-03

Rebecka Hansson

Uppdragsledare

Magdalena Bergfors

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna i Oslo-Stockholm 2.55 AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-01-10. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.